Ն՝ 412 — 1878 ԹՎՇԻՐԻՆ ՍԱՆԻ 16 ԲԻԼՆՋԼԻՆՊԻՀ — ԻԲԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻԶԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 320 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 170 »
Ի՛չ այլըգ . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 400 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 210 »
Ի՛չ այլըգ . . . 110 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ
Բօսթա իւճրէթի տախիլ տիր։

Մէմալիքի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ թէտավիւլ իթմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսթա իւճրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարադ ախզ օլունաճագ տըր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

ԹԻՐԱԻՍԱՆԸ ԷՖԿԻՒԱՐ

ՄԻՆՎԱՍՏԸ ԲՕԼԻՊՈԼԻՍԻ ԻԼՄԻՆԷ ՎԷ ՍԻԼԻՍԻՆԷ ՎԷ ՍԱԻՐԷՑԻ ՀԱՄԻ ԵՒՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ
ՊԷՀԷՐ սաթրը իչիւն
1 վէ 2 ինճի սահիֆէլերէ 10 ղ.
3 իւնճիւ սահիֆէյէ 6 »
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ
ԻԽԹԱՐ. Պանդա, Շիրքէթ վէ ումումրու սարրանֆիյէյէ այիա օլան իլանաթըն պէհէր սրբասը 2 վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Էյրա 100 ղրուշ հիսապիլէ

Մէվլանա Նոսրէթայա տայի մեշուրա սաթր մէճանէն զա ղրուշ յունանաղրվիպի, տէր օրունանդան էվրաք սահիֆիլինէ իսաբ օլունամազ։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաքը քէօշէսինտէ նումրօ 8 տէ տիր։ — Ղարէթանէն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիա քեաֆֆէյի մէվլանա Կոդէֆնատա, Միւտիրի զաղէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմաճաղը կիպի, քեաֆֆէյի մէքթուբճիսի ատի անէն նամանա կէօնդէրիլմէսի իկթիզա ինէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 16 ԹՎՇԻՐԻՆԻ ՍԱՆԻ

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Ալֆրանկա դեկտեմբերին պէշինճի, վէ ռումի նոյեմբերին 23 իւնճիւ բէնչէշնպէ կիւնիւ, ֆէվգէրատէ օլարադ Ֆինկիլիզ բարլամէնթինին թէճէմմիւ խտէճէյի մալիւմ տիւր։ Գրալիչա հաղրէթլերի բարլամէնթի պիզզաթ քիւչատ իթմէյիպ պիլ վէքիալէ քիւչատ իտէճէքմիշ քի նուրթուռնու քէնտի սէօյլէմէյիպ, բարլամէնթատէ օգուտաճագ տէմէք տիր, օնտա պիր պէիս եօգ, լաքին պէօյլէ թամամ վազթը չիֆթիլիքլէրինի վէ օրմանլարընը պրադըպ տա չէհրէ կէլմէյէ մէճպուր օլմադ, ըրտալարընը վէ սըրլարընը բէք ճանլարը սըգըլաճաղը պիր վագտա տըր, պունլարընը իչինտէ էօյլէ ավ մէրայը քիպարլար վար քի ինկիլիզ ֆիկր քիւչիւք ատա եա վիլայէթ ղայպ իթսէ, պու եա քէնտիլէրինին ավտան օլմասընան քիւչիւք պիր քէտէրդա եարլար։ Պունլարընը հէմէն ճիւմլէսի ճանլարը բէք սըգըկն օլրադ բարլամէնթէ կէլէճէքլէր տիր. օնուն իչիւն Աֆղանիսթան էյի խապէրլէր կէլմէլի տիր քի, պարէմ օնուն իլէ պիր աղքէյիֆլէնմէյլեր, վէ տօղրուսու Հինտիսթան ասքէրի տէ վաճիպէի ղիմմէթինի թանըյըպ Աֆղանիսթանտա իլէրիլէսիքճէ իլէրիլէօրլար վէ Աֆղանլար տա պունլարընը էօնիւնտէն գաչըրդճա գաչայօրլար, ադշամա սապահա հէմէն Բէշավէր իլէ Քեսպիլ արասընտա օլան ճիրլալ Ապատտա տա կիրէճէքլէրմիշ, չիւնքի օրատան տա Աֆղանլար գաչը յօրլար ըմըշ, հէլէ Աֆղան ահալիսի, ինկիլիզլէրի մէսերրէթլէ գարշըլայըպ, պիր թագըմը տա Շեր Ալի ալէյհինէ տէ զօրպա գալգմագտա իմիշ, օգատարտաք քի Աֆղան հաքիմի տէ Հէրաթա գաչաճաղընտան օրայատա Մոսգօֆ ադքէրի եիւրիւյօր ումուշ քի պիչարէ հաքիմի մուհաֆաղա իթսին, պու տա տահա Բէշավէր գօլունուն իչի տիր. պիր գօլտա Գանտահար իզէրինէ, տիկէր պիր գօլ տա Գուրում գալէսի իզէրինէ եիւրիւմէքտէ իմիշլէր. տայլա Աֆղանլարը էօնլէրինտէն գաչըրմադ շարթը իլէ։

Պէօյլէ կիտէրսէ պու գաչմա գօվալամա իչի պէթմէտիքճէ, Աֆղանիսթանտան պիր մուհարէպէ խապէրի ալամայաճաղը զանն օլունուր։

Հէլէ նէ իսէ, ինկիլիզ գապինէթինին կէօյնիւ օլմուշ, հիյնի հաճէթտէ ձ պիր տէվլէթլէր իլէ պէրապէր եունան մէսէլէսինէ թէվասսիթ իթմէյէ. իւչ սէնէտէն պէրու պու իլք տէֆա տըր քի, ինկիլիզ դապինէթի սայըր դապինէթլէր իլէ պիրլիքտէ պիր հարէքէթ խտէպիլիյօր. օտա ատը վար ըսա։ Պաղըլարը տա տէրլէր քի, պու թէվասսիթ իհթիմալի մէյատանա չընդաղը կիպէ, Պապը Ալի Եունան մէսէլէսինի պու Լեռրթա թէվասսիթինէ իհթիյաճ պրադմայարադ, խօտ պէ խօտ թէսվիյէ իթմէյէ մէյլ իթմիշ տիր. չգլարընա պու սիւրէթ, տահա խայրը կէծրիւնիւր։

Բրէնս Տունտուգօֆ Պուլկարիսթանտա էօթէտէ պէրուտէ Պուլկարլար հաղգընտա պաղը թէչվիգաթ լիսանը գուլլանմըշ օլտուղունտան, Լիվատիատա իմբէրաթօրուան թաղիր եէյիպ, էօյլէ ավտէթ իթմիշ տիր տէնիյօր. հաթթա բրէնս Լօպանօֆուն աճէլէթէն Լոտրնէյէ կիթմէսի տէ պու սէպէպէ մէպնի օլուպ սէֆիրի միւշարիլէյհ Պէրլին ահտանամէսինէ մուխալիֆէթտէն կէրի տուրմալարը իչիւն Պուլկարլարա էքիտէն նասիհաթ իտէճէքմիշ։

Պաշգա պիր տէվլէթ օլա, պու հավատսըզլարէ պէլքիմ ինանմադ գապիլ իսի. լաքին Տունտուգօֆուն իմբէրաթօր իլէ օլան միւքեալէմէսինի վէ Լօպանօֆուն էյտրնէյէ կիթմէսինին սէպէպինի պէօյլէ քեշֆ իթմէք, Ռուսիա տիրլօմասիասընը պիրլէմէք վէ թանըմմադ տիմէք տիր. Ռուսլարընը Պուլկարիսթանա եէնիտէն սէքսէն եիւզ պին ասքէր սէվգ իթմէսի Պուլկարիսթանտա օլան էսքի ասքէր իլէ մուպասէլէ իթմէք սէպէպինէ մէպնի օլտուղուպ պաղը կաղէթալարտա մէրվի տիր։ Նիհայէթ պիր գաչ կիւնէքտէք պունուն սահիհի նէ իսէ աղնաշըլը։

Պուլկարլարընը Օթամպօլա եունանիլէրտէն տահա եաղընը տիւշմէսինտէ՞ն մի տիր նէտէն տիր պիլմէյիզ. ֆագաթ Ֆոր Պոֆը Պուլկարլարընը խասմը ալուտի տիր։

Պու տէֆա ինկիլիզլէրին տէ եունանա թէվասսիթ իթմէսինի, մէդգիւր կաղէթա ինկիլիզլէրին մութլագա Ռուսիա իլէ ճէնկ խտէճէյինէ պիր ալամէթը սարիհէ ատտ իտիյօր։ Խիւլա նէվինտէ՞ն շէյլեր։

Ռուսլարընը Աֆղանիսթանա ասքէր եանաշթըրմադտա օլտուղարընը տահա տիւն թէլէկրաֆլար իսապէր վիրտի. Ֆոր Պոֆը տէր քի, պու խապէր պէօյիւք քիւչիւք հէր սընրքի ինկիլիզ ահալիսինի բիւր ալթէշ իթտի, վէ արթըգ ինկիլիզին Ռուսիա իլէ հարպ իթմէսի լսպիտ տիր վէ սիւրէթը գաթիյէտէ մուգարրէր տիր. պու խապէրի հանկը թէլէկրաֆ կէթիրմիշ տիր, պիլէմէյիզ։

Սոֆոպլ տա Ալսթրիա գապինէթինին իթթիհատը սիլասիսէն այրըլմամըշ օլտուղունու պէեան իսէեօր։ Պաղըլարը իսէ, պունուն մուղայիրի ինկիլ զի Ալսթրիայը, եունանը վէ Օսմանլը միւթթէֆիգ իսիպ, հէմէն Ռուսիա իւզէրինէ մուհարէպէեէ գալտրըրըեօրլար։ Բարլամէնթ աչըլըպ Դրալիչանը նութգու մալիմ օլմատըգճա, պունլարա նէ հէ սէլեպիլիրիզ, նէ տէ եօգ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավա

Բարիս, 25 թբչ. սանի. — Մէպուսան գամարաը պու կիւն մալիէ վէ նաֆիա նէզարէթլէրինին պիւտճէսինի գապուլ իթտի։

Բարիս, 26. — Մէպուսան գամուրտը Հարպիէ նէզարէթինին պիւտճէսինի գապուլ իթտի։

Բէչթա, 26. — Պոնա վէ Հերսէք իսթիլասընը մէսարիֆաթը գաբաթմադ իչիւն թալեպ օլունան եէնի զրէտիթօլարա սայրը պիւտճէ գէվիսիօնունուն վազը օլան թէքլիֆի, էվվէլա մէճլիսի վիւքէլասա թահթը միւզաքէրէյէ ալընմադ իզրէ, Ռուսիա վէքիալէթ մէճլիսի գոնթ Անդրասսիին թալեպի իզէրինէ, պու թէքլիֆին միւզաքէրէսինի բէնչէնպէ վէ եախօտ ճումա կիւնինէ թէհիր իթտի։

Թանճա (ՖԱՍ), 26. — Մօկաորտան խապէր վէ իլտիյինէ կէօրէ, օրատա վէֆիյաթ, քէսրէթ իզրէ վուգու պուլունէօր. կիւնտէ 60 սաէմ թէլէֆ օլուր, վէ զանն օլունտուղունա կէօրէ, պու վէֆիյաթ գէլէրատան տըր։

Պոա սադոհ ալընան Ռէլէկրաֆլար.

Լօնտրա, 27. — Ինկիլիզ սասքէրի, Գօրում գալէսինի պու կիւն զապթ իթտիլէր. պու գալէնին մուհաֆազասընա մէմուր օլան Աֆղան ասքէրի, Թէյվարա տօղրու ֆիրար իթմէքտէ տիրլէր։ Ահալի Ինկիլիզլէր հագգընտա տօսթանէ պիր մէսլէքտէ տէվամ իտէ յօր։

Լօնտրա, 27. — Մօրնինգ Բօսթունա Ս. Փէթէրսպուրկտան ալըպ տէրճ իթտիյի պիր թէլէկրաֆա նազարէն, ժէնէրալ Գօֆմանընը Էմիր Շեր Ալի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն մէմուրու մախսուսու գապուլ իթմէսի միւնասիպէթի իլէ իրատ իթտիյի քէլամլար հագգընտա Ս. Փէթէրսպուրկ Ինկիլիզ սէֆիրի լորտ Լօֆթիս, Ռուս Թիքիմէթինտէն իսպահաթ թաէպ իսթէնէք իմիշ։

Պուքրէշ, 27. — Ռումանիա Սենատօ վէ Մէպուսան գամարալարը պու կիւն քիւչատ օլունտու։ — Փրէնս Շարլ Նուրթունտա տէեօր քի, Ռումանիա վէ ումում տէվլէթլէր պէյնինտէ միւնասէպաթը ըսմիրէնինին սէրիէն իպգաը, մէզկէպ սէպէպիյլէ օլան զայրի միւսամաթ մէպտէսինի գօնսիթիւսիօնտան ֆէսխ իթմէյլերի լազմ կէլէճէք գամարպար էլինտէ տիր գըսմէն։ Փրէնս Շարլ։ օրատունուն թէչ-

քիլաթընա վէ Ռումանն չըմէնտրֆէրլերինին Տօկրուճա չըմէնտրֆէրլերինէ իլինագը խուսուսունա տայիր գամարֆալարա լայֆլար թագտիմ օլունաճաղընը խաբէր վիրէեօր։

Մարիա, 27. — Պու կիւն Սարակօսա չէհրինէ պիր գանէնէֆէրսիլը հայատուտար թէվգիֆ օլունտու։

Բարիս, 27. — Թօմատա գաթրչրգլէրլար պուհուրի չայալարը իզէրինէ պու կիւն իթալեան էսկատր ֆարիս պօրտասընտա թէնէգրիլ խաբպ պու թէնէգրիլ Ֆրանսըզ էսկատրնպ տախի սիրսյէթ իթտի։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի կիւն ֆանիպի հաղրէթի, սէտարէթլէնահիտէն ումումզապթա մէրքէզլէրինէ կէօնտէրիլէն պիր էմր միւճիպինճէ, ազչէ մագամընտա թէտավիւլ իթմէք իւզրէ քիլիսալար վէ սինակոկլար թարաֆընտան իխրաճ օլունան պիլէթլէրին պատէֆին թէտավիւլիս մէն օլունաճագ, վէ զապթաճա պու պապատ ղազմ կէլէն թէտապիր իթթիխաղ իտիլէճէք տիր։

— Մէռնէճը զաղէթասընին տիւնքի նիւսխէսինտէ մունտէրիճ պիր մանիյէ պէնտիտէն անլաշըլըպընա կէօրէ, չիմտիյէ տէկին մանիյէ գօմիսիօնու, հիւբրիմէթէ իքի մու հիմմէթ թէքլիֆ իթմիշ տիր։ Պու թէքլիֆլէրին պիրինճիսի, Մըսրը վէրկիսինի վէ Գրեսրը վարիտաթընը վէ Սուրիա վիլայէթի կէօմրիւքլէրինի գարշըլըգ իթթիխաղ իտէրէք, պիր իսթիգրազ ադաը, վէ իքինճիսի, կէօմրիւքլէրին միւճէտտէտէն թէչքիլի, վէ կէօմրիւք նէզարէթինտէ էճնէպի մէմուրլար իսթիխտամը խուսուսաթընտան իպարէթ տիր։

— Լվրօրատան ադաը միթէսավվէր օլտուղունու վէ Ինկիլիզ տէվլէթինին թահթը քէֆալէթինտէ պուլունանաճաղընը եազմըշ օլտուղումուզ իսթիգրազա տայիր ալաբլըմըզ սահիհ խապէրլէրէ կէօրէ պու իսթիգրազ 20 միլիոն լիրա. ԼԷԳ պիր իսթիգրազ օլուպ պու 20 միլիոնուն 12 միլիոն լիրասը մուգատտէմա իսթիգրազ օլունարադ Ինկիլթէրրա իլէ Ֆրանսա տէվլէթինին թահթը քէֆալէթլէրինտէ պուլունան տուեունուն թէսվիկէսինէ վէ պէշ միլիոնու գայմէնին իրզասընա վէ 3 միլիոնու ըսլահաթը միլքիեէ տարֆ օլունաճագ տըր։

Պու պապատ շիմտիյէ գատար ճէրէեան իտէն մուամէլաթ մին ղայրի էսմ վուգու պուլուպ, մուամէլաթը ըսմիրէքսինէ միւպատէրէթ դէլընմասը, պիլ իսթիզան շէրէֆատը օլան իրատէի սէնիեէի հաղրէթի Բասիշահի մուգթէզալի միւնիֆինտէն օլմասը իլէ, պու քերրէ իգթիմ-

զաի հալը իճրասընա իպթիտար գէլընմըշ տըր։ (Վաքթ)

— Լվվէլքի կիւն ալթը պին նէֆէր գապտար մուհաֆիզ, Զանագ գալէտէ վէ Գօնեատա իսքէան իտիմէք իչիւն լազըմ կէլէն իսքէլէլէրէ էրրաճ օլունմադ իւզրէ Տէրսաատէթտէն պէօյլէ նագլիեէ վարօրալարընա երքեապ օլունմուշ տուրլար։

— Վաքթըն պու սապահի նիւսխէսինտէ վիրտիկ պիր միւհիմմ խապէրէ նազարէն, մալիեէ նէզարէթի, տույունը ումումիեէ ֆայիզլէրինի միմքին մէրմէպէ թէեսիեէ իթմէք իչիւն պիր չարէ տուշունմէքտէ օլտուղունտան, կէօմրիւք թարիֆէլէրինին Լեեսիա վէ թէպտիկլէ տէվլէթի Ալիեէ սէնէվի իւչ միլեօն լիրա գատար պիր վարիտաթ դաղանաճաղընտան, պու վարիտաթ մէդրիւր ֆայիզլէրին թէեսիսէնէ թախսիս օլունաճագ, վէ տույունը ումումիեէեէ 4—5 սէնէ իչիւն սէնէվի 100 տէ 2 նիսպէթինտէ վէ սօնրալարը տահա զիատէ պիր ֆայիզ վիրիլմէք գապիլ օլապիլէճէք իմիշ։

— Մէռնէճը զաղէթասընին տիւնքի նիւսխէսինտէ խապէր վիրտիյինէ կէօրէ, Տէրսաատէթտէն Պաղտատա վէ օրատան Իրան քէօրֆէզինէ գատար պիր շըմէնտրֆէր ինշա իթմէք իւզրէ պիր թագըմ սերմայէտարան թարաֆլարընտան Մաճարլը ժէնէրալ Գլադգանընը միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու Պաղը Ալիյէ արզ իթմիշ օլտուղուլյահա, ումումէնէզարէթլէրտէ վէ պատէհու մէճլիսի վիքէլատա թահթը թէղէքքիւրէ ալընաբգան վէ գապուլ օլունտուգտան սոնրա, թարաֆը հաղրէթի բատիշահիտէն տախի թասդիգ օլունմուշ տուր։

— Ռուսիա սէֆիրի բրէնս Լօպանօֆ, 3–4 կիւն գալմագ իւզրէ տիւնքի չարշէնպիհ սապահընը էտրինէեէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

— Պերլինտէն կէլմէք իւզրէ պուլունտուգընը մուգատտէմա խապէր վիրիլէն ժիմնասթիար վէ շանթէօզլէր պու տէֆա Տէրսաատէթ միւվասէլէթ իթմիշ օլտուգլարընտան, տիւն ադշամտան իթթիպարէն Ալգաղար տը Պիզանտա օյնամաղա վէ իճրաի ահէնքէ պէտ վէ միւպաշէրէթ իթմիշ տիրլէր։

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՕՈՒՍ

Թաշրա ապօնէլէրիմիզտէն, ապօնքման միւատէթլերի խիթամ պուլուպ, թէքրար տէվամ իմմէք խսթէյէն զէվաթը, ապօնքման պէտէլինի պիլա թէէխիր իտարէխանէմիզէ կէօնտէրմէլերի խասսէթէն իխթիար օլունուր։

ՐՈՒՄԷԼԻ ՄԻՒՇԷԻԼԱԹԸ

Ռումէլի միւշքիլաթը հէմ բէք պէօյիւք տիւր, հէմ տէ բէք քիւչիւք տիւր։ Պու միւշքիլաթը հասըլ իսէն Պէրլին գօնկրէսի տիր. գօնկրէսի չէվիրէն քիմ իսի, Պիգընսֆիլտ էօյիւնիւր քի պէն իսիմ տէյի, Պիզմարգ էօյիւնիւր քի պէն իսիմ տէյի. Պիգընսֆիլտ էօյիւնիւր քի, Պուլկարիսթանը իքքիյէ պէօլտիւմ քիւչիւլթիւմ, տէնիզտէն այագլարընը՝ քէստիմ, վէ թա օրթա եէրինտէ օլան Պալգանլարը Օսմանլըէա պըրագըպ, Սլթանպօլուն էօնիւնէ պէօյիւք պիր սէտտ չէքայիմ տէյի. Պիզմարդ էօյիւնիւր քի, Էւրօբա պիր ումումի մուհարէպէսէ թութուշաճագտը, պէն մէն իսիւպ, իչի սուլհա եաթըրտըմ տէյի. պունլար պէօյլէ էօյիւնէ էօյիւնէ սալթ քէնտիլէրինի կէօրիւպ, հասըլ իթթիֆքլէրի միւշքիլաթա ուզագտան սէյիրճի օլաճագլար իսէ, Ռումէլի միւշքիլաթը բէք պէօյիւք միւշքիլաթ օլուր. էօգ միւշքիլաթը կէօրիւպ տէ պունու հասըլ իտէն պիզիզ, տէֆ իւ իզալէսինէ տէ պիզ չալըշմալըյըզ տէյէպիլիրլէր իսէ, Ռումէլի միւշքիլաթը բէք քիչիւք չէյ գալըր։

Իչին պիր ազ կէրիսինտէն պաշլայալըմ։

Գօնկրէ Պիզի պիր Ա.յիսթէֆանօզ ահնամէսի իլէ միւքէլլէֆ պուլուպ, Պիզի պու պէլատան գուրթարմագ իսթէտի, ֆագաթ գօնկրէ Եունան վէ Պօսնա մէսէլէսինի տէ իչին իչինէ գաթմայարագ Պիզի պու պէլիյէտէն գուրթարայրը, պէլքիմ չարնայար մէհուն օլուպ թէշէքքիւր տէ իտէր իտիք, վէ Ռումէլի իչէրինէ կէլինճէ, գատեր պու տուր տէեէրէք, Պէրլին ահնամէսի գարարլարընա տա պէյքի էզճան իտիլ միւսարաաթ իտեր իտիք։

Լաքին ճիւմլէ ալէմէ մայիւմ տիւր քի, Պիզ Պօսնա վէ Եունան մատտէլէրինէ խօշնուտլուգլա բաղը օլմատըգ, բըղամըզ մէճպուրի իտի. պու սէպէպտէն նաշը արթըգ Պէրլին ահնամէսինտէն նէշաթ իտէճէք սայըր իճրաաթը տա գօնկրէ Պիզէ պրագմայըպ, քէնտիսի իճրա իտիպ պիթիրմէլի վէ Ռումէլիյի էօյլէճճ Պիզէ թէսլիմ իթմէլիյիտի։ Գօնկրէ պէօյլէ եաբմատը. Ռումէլի խարթասընը, Եանի Պիզիմ գումաշըմզը էօնիւնէ ամըպ, տէպէչիր իլէ իսթէտիյի գատար պիչիմէր չըզտը իշարէթ իթտի, վէ Պիզէ իչթէ արթըգ մագասը էլինիզէ ալըն տա, պու չըզկըլար վէ պու իշարէթլէր իւզերինէ գումաշը տօղրայըն տէտի պիթիրտի. Պիզիմ էլիմիզին իսթէյէրէք պունա վարմայաճաղը թասլիմ իտի, լաքին գօնկրէ պունու պիլէմէտի, եա տիւշինէմէտի, եա տիւշինմէք իսթէմէտի. գալտրդ եալընը Եունանըն, Գարատաղըն, Ալբանիանըն, Սըրպըն, Ռումանիանըն, Պուլկարըն, Ռումուն, Իսլամըն, Ռուսուն, արա եէրինտէ։

Ալսթրիա տէր քի Պօսնա պէնիմ հուտուտումա պիր ճէսիմ վիլայէթ օլուպ, հալը իսթիալատա պուլունտուղունտան, պու պանա թէհլիքէ տիր, վէ թէսքինի իսթիալա Օսմանլընըն գուվէթի օլմատըղընտան, Պօսնայը Հերսէքի պէն իսթիա իտիպ, իսթիալը պէն թէսքին իտեճէյիմ։

Եունան տէր քի Եունանիսթան հուտուտունտա օլան Ռումլար պէնիմ հէմ մեղհէպտաշըմ վէ հէմ տէ միլլէթտաշըմ տըր. պունլար զուլմ ալթընտա էօլիյօրլար, վէ Օսմանլը պունլարը զուլմտան գուրթարամայօր. իմտի պէն կիտիպ տինտաշլարըմը վէ մեղհէպտաշլարըմը զուլմտան գուրթարմայա մեճպուրում։

Շիմտի ուգագ թէֆէքքէրի պըրագալըմ վէ կէլէլիմ Ռուսիայա. օ տա տէյօր քի Պուլկար իլէ իսլամ օ գատար պիրպիրի իլէ ղըտալաշմըշ տըր քի Ռումէլիտէն շիմտի տաքէրիմի չըգարսամ, շիմտի իսլամ Պուլկար պիրպիրի իլէ գըլըճ գըլըճա կէլիպ պիր ճան սաղգալմայաճագ տըր. Օսմանլըտա գուտրէթ եօգ քի պունլարըն ճիւմլէսինի զապթ իթսին. իմտի թա պիրպիրլէրի իլէ պարըշըպ իմթիզաճ իտինճէյէտէք (Եանի գըյամէթէտէք), պէն պաշլարընը պէքլէյեճէյիմ քի պիր գազա զուհուր իթմէսին։

Ուգագ թէֆէքքէրտէն սարֆը նազար իթտիլիմլտէ տէ, Ռումէլիտէ եաբընըզ գալտըգ մը շիմտի իչ տէվլէթ արասընտա, գալտրդ եա. լաքին գօնկրէ պունու կէօրմէմէլի մի իտի։ Գապուլ իտէլիմ Պիզ պիր էյամ պու զայիֆլիյի. էվվէթ Պիզ զայիֆիզ տէյէլիմ, Պիզ նէ Ռուսու թէճավուզտան մէն իտէպիլիրիզ, նէ Պուլկարը, նէ Ալսթրիայը վէ նէ տէ Եունանը, լաքին գօնկրէ Պիզիմ կիպի զայիֆի իչ տէօրթ գուվվէթլիլէր ա-բասընտա պրագըպ տա նամսըզ էօյիւնէպիլիր քի Օսմանլըյը վէ բայթալթընը մուխթարատան գուրթարտըմ, քէնտիսինէ պէօյիւք մէմլէքէթլէր գազանտըրտըմ, հիւքիւմէթինի իպգա վէ իսթիգլալընը մուհաֆազա իթտիմ տէյի. պիր զայիֆ իչիւն տէօրթ գուվվէթլիլէր արասընտա եարտըմըզ պրաղըլմագտան զիատ տահա նէ՞ պէօյիւք մուխթարա վէ նէ՞ազիմ թէհլիքէ օլապիլիր։

Պէրլին գօնկրէսի էօյիւնիւր քի, պու գօնկրէ 1815 տէքի վիէննա գօնկրէսինտէն մուհիմ իտի տէյի, լաքին վիէննա գօնկրէսի պէօյլէ եաբմատը։

Վիէննա գօնկրէսի Ֆրանսա ալէյհինէ իտի. լաքին հիյնի գօնկրէտէ Ֆրանսանըն ալէյհինտէ օլան հիչ պիր տէվլէթ ասքէրլէրինի տաղթմայըպ ճիւմլէսի տէ սիլահը տուրտու քի, իլէրիւտէ հանկըսը գօնկրէնին դարարլարընա մուխալիֆէթ իտեր իսէ, հէմէն գուվվէվի ասքէրիյէ իլէ իւզերինէ եիւրիւյիւպ, գօնկրէ գարարլարընն իճրասընա օնու տա մէճպուր իտէլիմ տէյի. նէ՛ գատար ագըլը ատամլար ըմըշ օ ատամլար քի, թէպգը քէշֆ իթտիքլէրի կիպի վուգու պուլտու. տօգուզ այ սօղրա տահա գօնկրէ վիէննատա մէշվիրէթտէ իքէն Նաբօլէօն Էլպա ատասընտան գաչտը, Ֆրանսայա կիրտի, վէ Նաբօլէօն սիլսիլէսի ֆիմապատա Ֆրանսա եա աեագ պասմաեաճագ վէ Ֆրանսըզ թախթընա օթուրամա եաճագ տէյի գարարը գաթի վէրէն գօնկրէնին պուրնունա կիւլերէք կիթտի Ֆրանսա թախթընա օթուրտու։ Օ վագրթ էյէր գօնկրէեէ տախիլ օլան տէվլէթլէր ասքէրլէրինի տաղթմըշ օլայրտրլար, նէ՞ օլաճագ ըտը գօնկրէնին հալի, օնլար եէնիտէն ասքէր թօրլայըպ սէֆիր պէր հալինէ գոյունճաեատաք, Նաբօլէօն եիւզ պինէր իլէ ասքէր թօրլայըպ Ֆրանսատա եէրլէշէճէք, վէ հէրսինէ մէյտան օգուեաճագ վէ գօնկրէ շիւպհէսիզ տաղրլաճագ տը։ Լաքին հիչ պիր տէվլէթ ասքէրինի տաղրթմամըշ օլտուղունտան, էն եագընտա օլան Ինկիլիզ իլէ Բրուսիա հէմէն պիրլէշիպ վաթէրլօտա Նաբօլէօնու վուրուպ բէրիշան իթթիլէր, վէ Նաբօլէօն իքինճի տէֆա 100 կիւնտէն զիատէ թախթտա օթուրամայըպ, մուէպպէտէն Սէնթ Էլէն ատասընա գատար նէֆիե կէօնտէրիլտի. օ վագթ Ինկիլիզ ասքէրի, Ինկիլթէրրատա պիլէ ավտէթ իթմէյիպ, Պէլճիգատա պէքլէմէքտէ խոի, իշթէ տուրէն. տիշլիք տէ պու տուր, իշ կէօրմէք տէ պու տուր։

Պինաէն պէյհ Պէրլին գօնկրէսի պիր վէճհիլէ քէնտիսինի վիէննա գօնկրէսինէ պէնզէթմէզ։ Էյէր պէնզէյէյիտի, շու մուամէլէյի իճրա իթմէլիյիտի։

Պէրլին գօնկրէսինէ տախիլ օլան տէվլէթլէրին, ճիւմլէսի, եա պիր դաչը եա պիրի, եախօտ իչլէրինտէն էն զիատէ էհմիեէթլիսի հանկըսը իսէ օ օլուն, պիր եիւզ պէն ասքէր թէրթիպ իտիպ Ռումէլիեէ կէօնտէրմէլիյիտի. օնտան սօղրա էվվէլա Պիզէ, սիզ պիր թէրաֆա տուրուն, վէ տաղրթմէն լուզումունտան զիատէ ասքէրինիզի, վէ գուրթուլան շու խարապ իտիճի պիր չօգ մարաֆտան վէ թէլէֆաթտան, պիզ գօնկրէնին գարարլարընը քէնտիզ իճրա իտէճէյիզ, սիզ տէ հազրլայըն ըսլահաթընըզ լազըմ կէլէն գանունլարը վէ նիզամլարը քի հէմէն իճրա իտէսինիզ տէմէլիյիտի։

Եունանա տա ալ շուրայը պուրայը տա, կիթ եէրինտէ բահաթ օլ վէ պիր տահա գըմըլտանմա, եօգսա պլութիւն Էւրօբա սանա խասմ օլուր, վէ պիր անտէ մահվ օլուրսուն տէմէլիյիտի։

Ալսթրիայա տա, էվվէթ Պօսնանըն իսթիլասընը պիզ թէնսիպ իթտիք, լաքին շու, շու, շու, շարթլար իլէ իտի. իմտի իմզա էթ պու շարթլարը վէ օնլարըն ահքամը նէ՞ իսէ, օնա կէօրէ մուվագգաթէն պիր իսթիլա էթ տէմէլիյիտի։

Բուսիայա տա, էվվէթ Պուլկար, իսլամ, պիրիպիրինի գըրաճագլար, լաքին պիզ պունատա իքէն օ չէյ գապիլ օլմազ. իմտի գօնկրէմիզ գարարընճա նէ, գատար ասքէր վէ նէ վագթա գատար Ռումէլիտէ պըրագաճագսան պրրագ վէ գուսուրունու ալ վէ վէթանընա ավտէթ էթ տէմէլիյիտի։

Պուլկարլարա տախի, իչթէ սիզէ պիր Պուլկարիսթան իմարէթի, պիր տէ պիր մուխթարիյէթ, պունա բազը օլուրսանըզ օլուն, եօգսա օնու տա էլինիզտէն ալը, սիզի տէ երնէ թէքմիլ Օսմանլըյա վերիրիզ տէմէլիյիտի, վէ պունլարը եարբպ պիթիրիպ, պիր գաչ այ տա պէքլէտիքտէն սօղրա չէքիլիպ կիտիպ, Պիզէ այիտ օլանը Պիզէ թէսլիմ իթմէլիյիտի, վէ Պիզ, Պիզէ գալանը իտարէ իտէմէզսէք, օ վագթ Պիզի մէսուլ թութմալըյըտը, վէ օ վագթ Պէրլին գօնկրէսի տէ վիէննա գօնկրէսինէ պէնզէմիշ օլուրտու։

Լաքին նէ՛ եաբատը շիմտի գօնկրէ, պրագտը Պիզի եալընըզ Ռումէլինին օրթասընտա. Պուլկարլար վէ Ռուսլար իսլամ ֆէնա գըեագլըգլար իտիյօրլար տէրիզ տիյնէմէզսէր, Ռուսլար Ռումէլիտէ զիատէ չէեր թութուպ՝ զիատէ ասքէր թէրաքիմ իթտիրիյօրլար տէսէք, տահա պէշ ալթը այ վագրթլարը վար նէ՛ տէյէպէլիրիզ տէյօրլար. Ալսթրիատան շիքեայէթ իթսէք, նէ չարէ Պէրլին ահնամէսինի իճրա իտէյօր տէյօրլար. Եունանտան շիքեայէթ իթսէք, օնլարա Եանեայը վերիրսէնիզ տիւշմէն եէրինէ պիր տօսթ գազանմըշ օլուրսունուզ տէյօրլար. ղորպա Պուլկարլարը վուրագ գըրսագ, խրիսթիան քէսիյօրսունուզ սէսի էւրօբայա ֆէնա աքս իտեր վէ սիզէ թէվէճճիւհ գալմազ տէյօրլար. պու իսթիլալ, պու թէճավուզաթ կիթտիքճէ պէօյիւր վէ արթար իսէ Պիզէ մուխթարա տըր տէսէք, ըսթամպօլ խաթթլարընա պիր էյի իսթիհքեամ վերին տէ պիր չէյտէն գօրդմայըպ բահաթընըզա պագըն տէյօրլար։ Խազինէմիզին միզաիգասընտան պահս իթսէք, Պէրլին ահնամէսինի թէքմիլ իճրա իտին քի, Էւրօբատա իթիպարը մալինիզ թէճէտտիւտ իթսին քի իսթիգրազ իլէ չարէսինի պուլասընըզ տէյօրլար. լաքին շու հալին թէքմիլինի զաղէթամըզդն պէօյէ տար սիւթիւնէրինէ սըզտըրմազ մուհալ գապկինտէն տիր, վէ եազտըգլարըմըզ, միւշքիլաթն պինտէ պիրի տէ տէյիլ տիր զանն իտէրիզ, լաքին պու գատար իլէ տէ տէյէճէյիմիզին նէ օլտուղու աղնաշըլըր մէմուլինտէյիզ։

Կէլէլիմ շիմտի ահալիճէսինէ. պիր ահալի հեր նէ հալտէ տէ օլսա, գապկլ տէյիլ տիր քի անտէ պիր հիսսի թապիի օլմասըն։ Հեր նէ հիքմէթէ մէպնի իսէ տէ, ճէնկ պախթը Պիզէ եավէր օլմայըպ, տիւշմէն Սթամպօլ գարուլարընա գատար կէլտիքտէ, գըլըճ զօրու իլէ իմզալանան Ա.յիսթէֆանօզ ահնամէսի, գալպլէրի հեր նէ տէրէճէ խունալտա իթտի իսէ տէ, Լօրա Սալիզպիւրին սիրքիւլերի, Ալսթրիանըն գօնկրէ թէբլիֆի, վէ Պիզմարգըն գօնկրէ տավէթի, Էւրօբանըն հագգանիյէթի իւզերինէ պէօյիւք իւմիտլեր հասըլ իտիպ, գալպլէրտէ պիր պէօյիւք ֆէրահլըգ բէյտա իթմէքտէ իտի։ Մէմալիքի Օսմանիէ ահալիսինին շիմտիյէտէք պու գօնկրէեէ տըգգաթ իթտիյի կիպի, պաշգա հիչ պիր շէյէ տըգգաթ իթտիյի եօղուտու. օթուզ կիւն տէվամ իտէն գօնկրէնին հեր կիւնիւնտէ, ահալի իչինի կիւճիւնի պըրագըպ, թէլէկրաֆլարա, կազէթալարա մունթազըր օլուրուտու. չինքի ահալի հիսսի թապիսի իլէ գատերինի գօնկրէ գարարլարընտա կէօրիւր իտի. նէ զաման Պիզմարգ, մուրախասալարըմը զ, «Եօ՞գ, էյլէ հեր «Պիզէ խայըրլը «օլմազ» տէտի իսէ, ահալի, գօնկրէտէ Պիզէ տէ խայըրլը շէյլէր վար ըմըշ տէյի, մաղրուր ըէխսին պու աղըր քէլամլարընը տախի հազմ իթտի։

Գօնկրէ պիթտի, մուրախասալար ավտէթ իթտի, վէ Պիզէ իսայըրլը շէյլէրին էսէրի եա ֆիլիլյաթը կէօրիւլմէտիյինտէն, ահալի երնէ հիսսի թապիսի իլէ գըյամ սիւրէթի իլէ գօնկրէ նէթիճէլերի հագգընտա բրօթէսթօ իթմէք իսթէտի. վէ պու գըյամընն մանասը, ումումի պիր բրօթէսթօտան պաշգա պիր շէյ տէյիլ իտի. լաքին պու տա քեար իթմէտի. սուլհ վէ ասայիշ հասըլ իթթիամ տէյի իֆթիխար իտէն վէ ալգըշլանան գօնկրէ, պէօյէ պիր սիլահը բրօթէսթօյու սուլհ ու ասայիշի ումումիյի միւնխէլիլ ատտ իտիւպ, Պապը Ալիյէ օլան թաղերիգաթը միթթէնէվիէսի իլէ օնու տա տուրտուրտու։

Շիմտի հեր վէթանբէրվէր գալպ, Պիզմարգա վէ Պիգընսֆիլտէ սիվալ իտէպիլիր քի, Պիզէ խայրը օլան գարարլար հանկըսը իսէ Պիզէ կէօսթէրսինլեր։

Ցէհշէթլու պիր մուհարէպէտէն անճագ ճանըմըզը գուրթարըպ, Պիզէ մէվուտ օլան սուլհ ու ասայիշ եէրինէ երնէ հարպ հիյէթինէ կիրիֆթար օլարագ Ռումէլիտէ ագալլի պիր իբի երուզ պէն ասքէր պէպէմէմիզ մի, իւչ իմարէթի միսթագիլ իտիպ, Պուլկարիսթանը տա Պուլկարլարա թէրք իտէրէք, պագի գալանընա օլսուն հալա սահիպ օլամամըզ մը, Պօսնայը Ալսթրիայա վէ Էբիրի Եունանա թէսլիմ իթմէք մէճպուրիյէթինտէ պուլունմամըզ մը, բայթախթըմըզդն խաթթ մուհաֆազասը Պալգանլարտա վէ Շարգի Ռումէլի հուտուտլարընտա օլաճագ իքէն, Զաթալճատա օլմասը՞ մը. պիւթիւն Ռումէլինին Ռուսիա, Ալսթրիա վէ Եունան թէհտիտաթը վէ թահրիքաթը այթընտա պուլունմասը՞ մը, Պիզիմ իչիւն մէսէլէյը հայաթիյէ օլան ըսլահաթ մատտէսինին իճրաաթը նագագպիլ օլմասը՞ մը, վէ պու շուրիչ հալինտէ իթիպարը մալիմիզին մէվգրի մաթլուպէ կէլէ՞մէմէսի մի, հասընը հեր պիր չէյ բէսիման վէ հեր իչլեր եիւզ իսթիինէ գալրպ, Պուլկարլարընն էտիրնէտէ ֆիլիպէտէ էճնէպի զապիթլէրի իլէ գօլ գօլա վէրիպ հօրա թէրմէսի՞ մի. Ռուսլարընն ցօպրօճատան պիր ասքէր կէչիտի հագգը էտինմէտիճճէ ցօպրօճայը Ռումանիայա թէսլիմ իթմէմէլէրի՞ մի, վէ Նիհայէթ, թաղմընը հավատիսի սահիհ իսէ, էնիտէն էէ-նկյէ Պուլկարիսթանա եիւզ պէն Ռուս ասքէրի իսխալի՞ մի. պունլարըն հա՞նկըսը իսէ Պիզէ խայրը օլան չէյլէր, Պիզէ կէօսթէրսինլեր։

Լաքին պունլարտան տահա ազըրը տա վար, չօգլարը եա զիհնլերինի չաշըրըպ՝ եա եօգսա հագիգէթը հալի քէշֆ իտիպ, Ա.յիսթէֆանօզ գարարլարընը, Պէրլին գարարլարընտան տահա խայըրը կէօրմէյէ պաշլայօրլար. չօգլարը տա ասհապը գօնկրէնին պու մուխթարալը գայսըպզը-ղընը կէօրաիբտէ, պաշգա ֆիքրլերէ, պաշգա կիպլի իթթիֆագ զիւիմմէրինէ զահիպ օլույօրլար. չիւպհէսիզ պունլար տա ռուհլարտա օլան սըզգէթին սայըզգլամալարը տըր, վէ պու գատար իլերկյէ կիթմէյէճէք գատար տահա եօնիմիզաէ վագրթ տա վար, մէյտան տա վար. լաքին չիմտի հաֆթալար, այլար, պիր տագիգէ կիպի կէլիպ կէչիյօր, եօնիմիզաէ օլան պիր գաչ բէք զայգըյմէթ այլար տա, պու կիւն շու նօթա, եարըն օ պիր նութգ, տահա իրթէսի կիւն շու միթինկ իլէ իմբար իտէճէքսէ, կէօզիմիզ այլարն։

Լաքին պունլարը եազմամըզ իլէ տահա զիատ խալգըն էֆքեարընը պէյան իթմէք իսթէյօրուզ, նէթէքիմպիզիմ քէնտիմիզին. պիզ տահա Էւրօբանըն ինսաֆ վէ հագգանյէթինտէն օ գատար մէյուս տէյիլիզ. գարշը կողթալէրինին գավլինճէ, տահա Պիզէ այիտ պիր թագըմ իճրաաթլար օլուպ, պունլարա միւսարաաթ իթմէքիյիմիզ էչիւն Էւրօբա Պիզէ

ինֆաալ իթմէքտէ իմիշ, պիզէ նամալիւմ տիւր. լաքին վար իսկ պէօյլէ չէ.ալէր, ֆէտաքէարլը-ղըն սօն տէրէճէսինի տէ իճրա իտիւպ, պիզ պու սահիհ եա խա-յալի մէսուլիյէթլէրի պիր ան էվ-վէլ իւզէրիմիզտէն ամալըմ տա, պագալըմ օ վագըթ էրօբա եա գօնկրէ սահա նէ՝ տէյէպիլիրլէր Պիզէ.

Լաքին սօն քէլամըմըզ տա էի-նէ պու տուր քի, գօնկրէ քէնտի գարարլարընդն իճրաաթընը Պիզ-տէն պէքլէյէճէյինէ, քէնտիսի իթմէլի իտի քի, պէօյիւք պիր իշ կէօրմիւշ օլսուն. զու մագու-լէ իճրաաթ էմրտէն զիատէ ֆիի-լիյաթա միւհթաճ տըր. կէօրէ-ճէ՞քմիզ պէօյլէ ֆիիլիյաթ. հէ եօգ նիհայէթ պիր գաչ պ զար-ֆընտա պունուն ճէվապը սահի-հինի աղապիլիրիզ, զանն իտէրիզ։

Ե. ՎԱՐԴԱՆ

ՊԷՐԼԻՆ ԴՕՆԿՐԷՍԻՆԻՆ ԲՐՕԹՕԳՕԼԱՐԸ

ԲՐՕԹՕԳՕԼ Ն՝. 10 (1)

—

ԷՎՐԱԳԸ ՄԷՐՈՒԹԷ

Իշպու 10 նումէրօ բրօթօգօ-լուն միւթալաասընտան անկաշըէ-մըշ օլաճաղը վէճճէյէ, Գարատա-ղա միւթէալիզ օլարադ Աւսթ-րօ—Մաճար—մուրախխասլարընդն թագտիմ իթտիքէրի՝ քէի ղըթա լայհա, պու բրօթօգօլա բապթ օլունմուշ տուր։

Մէզքիւր իքի լայհալարտան պէրլինճիսի, Գարատաղ հուտուշ տունա տայիր օլուղունտան, մուգատտէմա 8 նումէրօ բրօթօ-գօլա մէրպութ պու նէվ լայհա-լար հադգընտա 351 նումէրօլու նիւսխէմիզտէ պէյան իթմիշ օլ-տուղումուզ էսպապա մէպնի, պու լայհանընդ թէրճէմէսինտէն սարքը նազար իտուպ, իբնինճի վարագայը պէրվէճճի ամի տէրճ իտէրիզ։

(1). — Թէրճէմանը Էֆէեարընդն 312, 313, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 327, 330, 331, 333, 335, 336, 343, 344, 345, 347, 348, 351, 352, 353, 355, 358, 362 400, 401, 403, 404, 405 407 վէ 408 նումէրլէրընդան պէվմ։

10 նումէրօլու բրօթօգօլա մէրպութ

Իէնէ Վարտա.

Պարընն (Անթիվարի) վէ արաղի-սինին Գարա տաղա թէրք ու իվ-հադընա, շէրաիթի ամիէէ իվէ մուվաֆագաթ օլունաճադ տըր։

Բրօթօգօլա մէրպութ պիրինճի վարագատա իրայէ օլունան խաթ-թը հուտուտա թէվֆիգէն, պու-արագինին ճէնուպունտա Պօյանա նէհրինէ գատար վագի օլան մա-հալէր, Ցիւրչինեօ տա տախիլ օլ-տուղու հաշտէ, Ցեվլէթի Ամէյէ-յէ իատէ օլունաճադ տըր։

Պէեան օլունան խաթթը հու-տուտա կէօրէ, Սրիյա դաղասը Ցալմաչիայա (Ասթրիա) իշհադ օլունաճադ տըր։

Գարատաղ իմարէթի, Պօյանա նէհրի իւզէրինտէ սէյրի սէֆայի-սէրպէսթիսինէ հադգը օլաճադ տըր։

Գարատաղն նէ հարպ սէֆայի-նի վէ նէ աէ տօնանմայի մախսուս հարպ պանտէրասը օլաճադ տըր։

Պար լիմանը վէ պիւթիւն Գա-բատաղ սուլարը, էճնէպի սէֆա-յինի հարպիէսինէ գաբալը օլա-ճադ տըր։

Գարատաղ արաղիսի իւզէրինտէ պուլունան խաթիհ.քեամաթ վէ դալէլէր թախրիպ օլունաճադ վէ էէնիսի եարըլամայաճադ տըր։

Կէրէք Պարտա վէ Կէրէք պիւ-թիւն Գարատաղ սահիլի պօյուն-տա, զապթայի պահրիյէ վէ սըհ-հիյէ (գարանթինա), սէվահիլ մու-հաֆազասընա թախսիս օլունան ուֆագ սէֆինէլէր վասիթասը յ-լա, Ասթրիա—Մաճարիսթան թարաֆընտան իճրա օլունաճադ տըր։

Գարատաղ իմարէթի, Ցալմա-չիատա մէրի իւլ իճրա պուլու-նան թէնսիղաթը պահրիէէյի գապուլ իտէճէք տիր։ Ցիկէր ճի-հէթանէ Ասթրիա—Մաճարիս-տան տախի, Գարատաղ թիւճճար կէմիլէրինի, քէնտի գօնսօլօսա-լըընընն հիմաէէսի թահթընա ալ-մաղը վատ վէ թէահհիւտ իտէր։

Գարատաղա իշհադ օլունան ա-բաղի իւզէրինտէ պիր եօլ իլէ պիր չըմնընգիէր ինչա իթմէք վէ իշլէթմէք հադգը իուսուսուն-տա, իմգրէթ Ավսթրիա—Մա-ճարիսթան իլէ սէօյլէշիպ պիր իթթիֆագ հասըլ իթմէլի տիր։

Թուրուգը մէզպուրէ իւզէրին-տէ, մուխապէրաթ քեամիլէն սէր-պէսթ օլաճադ տըր։

ՊԷՐԼԻՆԻՆ ՌԷՍՊԻ ՃԷՄԱՄԷԹԻ

Լօնտրա զաղէթալարընտան պի-րի եագընլարտա Պէրլին շէհրի հագգընտա շու սուրէթտէ պահս իթմիշ տիր։ «Էէրօբա Թարիխին-տէ մուգատտէմա Բրուսիանընդ վէ շիմալի Ամէրիգանիա իմբէրաթօրլու-զունուն բայթախթը օլան Պէրլին շէհրի գատար սիւրաթլէ քէսպի վիւսաթ վէ ճէսամէթ իթմիշ օ-լան պիր շէհր տահա կիւճ պու-լունուր։ Պէրլին իմպիտատէ իսբ-րէէ նէհրի սահիլինտէ պուլու-նուպ, վէնտա թէամիյէ օլունան Ամէրիգա դապիլէսինտէն պաղը պա-լըգճըլար գարիյէսի իտի, վէ էս-քիտէ Ամանիա իմբէրաթօրունու ինթիխապ իտէնդէր արասընտա պէօյիւք միւնթէխիպ սայլան բը-բէնին էյամընտա էհէմմիյէթ քէսպ իտէրէք, բրէնսի միւշարի-լէյհին թէէսիս իյլէտիյի դուվ-վէթի պիր հիւքիւմէթին բայ-թախթը օլտու։ Պէրլին տէնիզ սաթհընտան անճագ եիւզ գա-տէմ եիւբսէք վէ կիւզէլիքէն վէ գուվվէի ինպաթիյէտէն արի օլան գումսալ պիր օվանընդ օրթա-սընտա վագի տիր։ Լաքին օն եէ-տինճի սաբրն սօնկարընտա սէքէ-նէսի 50,000 ի միւթէճավիզ օ-լտու։ Պու շէհր Բրուսիանընդ իկ գրալը պէրլինճի Ֆրէտէրիքին վէ օնուն խալէֆէլէրինին էյամընտա տահա զիատէ ճէսամէթ քէսպ էյ-լէտի։ Շէյզէ քի Պէօյիւք Ֆրէտ-էրիքին վէֆաթը էմանընտա Պէր-լին սէքէնէսինին առէտի 145,000է պալիզ իտի։ Շէհրի մէզքիւր խու-սուսա ասրը հաղրտա քէսպի ճէ-սամէթ էյլէտի։ 1833 տէ 250,000 սէքէնէսի վար իտի, վէ 1858 տէ շէհրին էհալիսի 15,000 մուհա-ֆըզ ասքէր իլէ պէրապէր 455,000 իտի։ Պէրլին շիմալի էվրօբա-նընդ բայթախթարընտա սէքէ-նէսինին չօգուղու ճիհէթիյլէ տէօրտինճի օլուպ, թագրիպէն պիր միլիօն սէքէնէյի հավի տիր։

ՄԷՔԹԷՊ ՄԱՍՐԱՖԸ ՎԷ ՄԷՍԱՐԻՖԱԹԸ ՀԱՐՊԻՑԷ

Ամիտէի ճէտվէլ զիրաէ զիքր օլունան մէմլէքէթլէր սէքէնէսին-տէն հէր պիր ատէմին մէքտաթի-պի ատիյէ մէսարիֆի վէ մէսա-րիֆաթը հարպիյէ իչիւն, լիրաի Օսմանի եիւզ ղուրուշ հիսապը ի-լէ, հէր սէնէ վէրտիյի ղուրուշ-լարընդն մըդտարընը կէօսթէրիր։

	Մէէրէհ Մէսուրէֆընը	
	Ֆաբրիֆը	Հուրէյէ
Մէհմալիքի Միւճթէ-մէսը Ամէրիդա	40 2,5	27 4,5
Իսվիչէրա	17 3/5	20
Ինկիլթէրրա	13 1/5	77 1/5
Բրուսիա	10 1/5	45 4/5
Ավսթրիա	8 2/5	27 4/5
Ֆրանսա	5 4/5	90
Իթալիա	2 3,5	31 2/5

(Ա-եոոբէր.)

Ճաֆ աշայիրի ֆըրդալարընտան Միքիայիպ ֆըրդասընընդ պիր միւտաէթտէն պէրի Գարատաղ(1), ահալիի մէսքիւնէսի հագգընտա, մէզրուաթ վէ էմվալ վէ էշեալա-ըընը նէհպ վէ եաղմա իթմէք, վէ ճանարընա գատտ իյլէմէք կիպի, իթմէտիքյէրի թէատի-եաթ վէ զատրիեաթ գալմամըշ օլտուղունտան, պիր մըդտար ա-սաքիրի բէտիֆէ վէ զապթիէէ ի-լէ իլէ իրամ գըլընան զապթիէէ թապուր աղասը բէֆթալու Հա-սան աղանընդ իթթիխաղ իյլէտի-լի թէատրպիր սէմերէսիյլէ, պիր կէօնա ֆէնալըգ վուգուա կէ-թիրիմէբսիզին, ահալինին խա-սարաթը վագըալէրինէ պէտէլ, 50,000 ղրշ տան զիատէ թաղմի-նաթ ալընարագ, ասհապընա ի-թա օլունուգտան պաշգա, ֆըր-գաի մեզքիւբէնին էն միւֆ-սիտ վէ մուհարրիբլէրինտէն, վէ պու ֆէնալըգլարընդ վուգուը-նա պատի օլանլարտան, օ-թուղ ալթը չախսընը, մէրքէզի լիվայա կէթիրիլէրէք, զուհուր իտէճէք միւտահիլէրի իլէ պիլ մուհաքէմէ, հագգլարընտա թէ-բէթթիպ իտէճէք հիւքմի նի-զամ իճրա, վէ թազմինաթը միւդ-թաղիյէ իսթիֆա գըլընմագ իւղ-րէ թահթը թէվզրֆա ալընարգ-լարը, վէ մահալը մէզքիւրէ ա-սայէշ վէ էմնիյէթ իտատ վէ իք-մալ օլունտուղու, Պաղտատտա թաղ ու նէշր օլունան Զէէ-ղա-զէթասընտա կէօրիւլմիւշ տիր։

(1).—Պու Գարատաղ, մալիմ օ-լան Գարատաղ իմարէթի օլմայըպ, Պաղտատ վիլայէթի տախիլինտէ պիր մահէլ տիր։ (Թ. Է.)

Թէրճէմանը Էֆէեար.— Պու կիւն-քի ԱԶԳԱՅԻՆ գըսմըմըզտա, ազիմ թէէսիւֆլէ եէնէ պիր թագըմ թէատտիյաթտան պահս իթմիշիզ տիր, վէ թաֆսիլաթընը տա պէլ-քի եաբրն տէրճ իտէրիզ. Թէատ-տիյաթտան պահս օլունան պու ֆըդրալարը միւթալէա իտէն պիր սաֆտէրուն, էրմէնիսթանընդ լա-զըմ կէլէն նօգթալարընտա ին-թիզամ վէ էմնիյէթի ումումիյէ-նէն պիր սուրէթի միւէսսիրէտէ մուհաֆազասընը պէլքի բէք կիւճ պիր չէյ զանն իտէպիլիր, ֆագաթ կէրէք եօգարբի ֆըդրատտան վէ կէրէք պունա միւմասիլ, հէր կիւն զաղէթալարտա օգունան վուգուաթտան անկաշըլըճաղը վէճճէյ, իշպու իսդաի էմնիյէ-թի ումումիյէ մատտէսի, բէ՛ զէ՛ ֆէֆալէր, պիր մըդտար հիւսնի նի-եէթ վէ տրգաթ վէ զայրէթ-տէն իպարէթ օլմաղա՞, էրմէնիս-թանտա տախի պու հիւսնի հա-լընը վագը օլմասը վէ մաղտուր վէ մագլուբ ահալինին մինէթտար գըլընմասը, Պաղտատ վիլայէ-թինտէ իճրա օլունտուղու Զէէ-զաղէթասընտա մուհարրէր օլան շու ուսուլուն, էրմէնիսթանտա տախի լազըմ կէլէն էշզըյա կիւ-բուհու հագգլարընտա իճրասըյա հուսուլէ կէլէպիլիր տէյի զանն իտէրիզ։

—

Ամէրիգա ճիւմհուրիյէթի տախի, պու տէֆա Բումանիա-նընդ իսթիգլալընը պիթ թաստիգ, միւճիպինճէ թէպտիլաթ վէ մուա-մէլաթը տիբլօմաթիգիյէ իճրա իթմիշ տիր։

—Բարիս սէրկիի ումումիսի գարանմըշ տըր։ Սէրկիյի կէզէն սէյիրճիլէր 16,032,725 օլուպ, պունլարտան այընան տուիուլիյէ 556,764 լիրա օլմուշ տուր։

—Մէմալիքի միւճթէմայի Ամ-մէրիգատտա իճրա օլունան ինթի-խապաթը ճէտիտէտ բէրիւպլի-գան թէսմիէ օլունան թարաֆ տուեունը ումումիյէ ֆաիզլէրի-նին այթուն իլէ տէյիլ անճագ դահիմ իլէ թէէսիյէ օլունմասը-նը թալէպ իտէն թարաֆ իլէ պիր-լէշմիշ օլան տէմօքրաթիգ թա-րաֆը իւզէրինէ պէօյիւք պիր մուզաֆֆէրիյէթ դաղանը։ Պու ինթիխապաթտա ըէբիւպլիգան վուգու պուլան ահվալը ֆանէ-եի իբինճի տէֆա տահա կէօրմէ-եէ մէճպուր օլտու։ Պիր թագըմ Իսլամ ահալիսի վարնա Բուսֆուդ չըմէնաբֆէրինին իշլէմէյէ պաշ-լատըլընը իշլիթիքտէ, Մօսգօֆ թասալլութունան գուրթուլ-մագ իչիւն Բուսֆուդա տիւշմէյէ ճան ամթարլար ըտը. իմտի գարը գըղան չօլուգ չօճուգ, էշեա է-տավաթ հէպ սթասիօնա եըղըլըպ արապալարը մուհասէրէ իթթիլէր. վէ թրէն եօլա չըգմիշ իբէն տա-խի արապալարա ամթըլան ամթը-լանա օլուպ, չօգ դաղալար վէ սագամթըգլար տա վագի օլտու։

Մէհէմմէտ Ալի, Զարէվիչին դարշըրընտա Պիելա թարաֆլա-ըընտա օլտուղու հալտէ, ասքէրի բահամ տուրտուրմայըպ, տիւ-լիւ մանօվրալար իթթիրիրտի, վէ պու մանօվրալար սէպէպինէ Բուս-լար Օսմանը ասքէրինի պաղը կէօրիւր վէ պաղը տա կէօզտէն զայպ իտէրլէր իտի. պիր կիւն ա-լէշ զաֆլէ Օսմանը, օրտույու պասաճադ զանը իլէ Զարէվիչ օր-տուսու եէրինտէն զըմբրտանմա-յըպ, պունա պէքլէր իտի։ Իշթէ

(Տէվամ)

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԹԷՐԲԱՐ ԲՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

ԶԷՐԳՕՎՆԱ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

—

Մէհէմմէտ Ալինին բիճաթը, վէ պաչ գօմանտանլըգտան ինֆիսալի

—

(408 նումէրօյա պէվմ)

ըէվլէրի իտի. աշիքեար կէօրիւ-նիւր քի, Մէհէմմէտ Ալի, Զա-րէվիչ օրտուսունու տաղըթմագ իւզրէ եա Սիւլէյման բաշատան եա տա Օսման բաշատան իմտատ պէքլէրտի. լաքին պունուն իբի-սինէ տէ նայիլ օ՞ճատըընտան, եալընըզ պաչընա Զարէվիչ օր-տուսունու վուրմայա տա ճէսա-ըէթ իտէմէտի։

Մէհէմմէտ Ալի բաշա Զարէվիչ օրտուսունու վուրուպ տաղըթա-պիլիր, վէ Բլէվնայա կիտիպ Օս-ման բաշայը տա մուհասէրէտէն գուրթարապիլիրտի. վէ օ վագըթ Ռումելի սէֆէրի պիլթիւն պիլ-թիւնէ պաչգա պիր հիյէթ քէսպ իտէպիլիրտի։ Հաթթա Սթամ-պօլտան սըդը սըդըյա քէնտինէ վէրիլէն եմրլէր տախի պու սէպէ-պէ մէպնի իտի. լաքին Մէհէմ-մէտ Ալի բաշատա Սթամպօլտա-քի Օսմանը կաղէթալէրինին եաղ-տըը գատտար ասքէր եօղուտու. չիւնքի բէք չօգ մէվգիլէրէ միւֆ-րէղէ դօլար եօղլամաղա տա մէճ-պուր օլմուշտու. Զարէվիչէ ի-սէ կէրէք խաստա ասքէրինտէն վէ կէրէք սայը ֆըրդալարտան քիլլիյէթլի ասքէր իմտատա կէլ-միշ իտի. պու հալտէ Մէհէմմէտ Ալի Զարէվիչ իւզէրինէ հիւճիւ-միւ թէհլիքէլի տտա իտիւպ, կէ-րի չէքիլմէյէ վէ երինէ Լօմ նէհրի արգասընտա օլան էսկի օրտու մէվգիինէ ավտէթ իթմէյէ դա-բար վէրտի։ Բլէվնատա Օսման բաշայա տա Սթամպօլտան խայը իմտատ կէլտիյինտէն, Մէհէմմէտ Ալի կէրի չէքիլմէքտէ պու բա-շայը տա Զարէվիչ վէ կրան տիւգ Նիդօլա օրտուսունուն դարշըընտա պիր պէօյիւք թէհլիքէտէ պրագմըշ օլմաղ ըտը. Սթամպօլա կէլինճէ, պիր չօգ մուհարէպէլէր իլէ Զարէվիչին չարխա ասքէրի իլէ անճագ ուղրաշըընը օլտուղու-նու Սթամպօլտա կէօրտիւքտէ, Մէհէմմէտ Ալի բաշանընդ կէրի չէ-քիլմէսինէ օ տա պիր շէյ տէյէ-մէղ իտի. պունտան մատտա վա-գէթի սօն պահար օլուպ, եօլար հէպ ըսլագ վէ չամուր վէ սուլար տա զիատէ ճօշկուն օլտուղուն-տան, Մէհէմմէտ Ալի բաշա կէրի չէքիլէճէյինի տիւշինիւր իտի. չիւնքի պիր աղ տահա Զարէվի-չին գարշըսընտա օյալանսա, սօղ-րա պու տա դապիլ օլմայըպ, պիւ-թիւն օրտու տա միւզմէհիլ վէ բէրիշան օլապիլիր իտի։

Իմտի սեպտեմբերին 23 ինտէ, պիւթիւն օրտույա կէրի չէքիլմէք էմրի վէրիլի. Բուսֆուդ մուհա-ֆազա ասքէրի տէ Մէհէմմէտ Ալի բաշա մայէթինտէ օլտուղունտան, Գատը քէօյիւնիւ թախլիյէ իտիւպ օ տա Բուսֆուդա ավտէթ իթտի. Մէհէմմէտ Ալի տախի թէքմիլ օրտու իլէ աղըը ապը Այազարա գատտար կէրի չէքիլտի։

Եօլընը պէրպատ պիր հալտէ իտի, թօբլար, ճէպխանէլէր, սէյ-եար խասթախանէլէր լիդտէն եիւքսէք, սիյահ վէ գաթը վէ եաբըշըդ պիր չամուր իշինտէ գալտըլար. հէր տագիդէ բիատէ-ղէր, ամթլարը վէ արապալարը չա-մուրտան չըգարմագլա ուղրաշըպ եօրտումագտա իտիլէր. արգա գալ-ինկիլիզ Պէյքէր բաշա գօման-տասընտա օլուպ կիւճ իլէ քէն-տիսինի Բուսլարըն թասագիպին-տէն գուրթարապիլիրտի։

Մէհէմմէտ Ալի իպթիտատա մուվաֆֆագիյէթլէ Զարգօֆնա իւզէրինէ իլերլէտիյինտէն եօլտա օլան գարիյէլէրին Իսլամ ահա-լիսինէ տէ ճէսարէթ կէլիպ, հէր պիրի քէնտի վէթանընընա կէլիպ աա քիւլլի հալ եէրլէշմէքտէ ի-տիլէր. պունլար աղ վագթ զար-ֆընտա Օսմանը օրտուսունուն կէրի տէօնտիյինիւ կէօրտիւք-լէյին շաշըրտըլար գալտըլար. վէ խէվֆ ու տէհշէթէ կիրիֆթար օլտուլար։ Պու զավալլըլար ի-չիւնճիւ տէֆա օյարագ եարմ եանմըշ քէօյլէրինի թախլիյէէ մէճպուր օլուպ, նէ հայվան վէ արապա պուլապիրտիյէր վէ պուն-լարա նէ եիւքլէթէպիլտիլէր իսէ եիւքլէթիպ, գուսուրունու թէրք իտէրէք օրտունուն արգասընտան կիթմէյէ մէճպուր օլտուլար։

Զըրնավատա, քի ֆիւսթէնճէ շըմէնտրֆէրինին էն պէօյիւք ըս-թասիօնու տուր, հաղիրանտա վուգու պուլան ահվալը ֆանէ-եի իբինճի տէֆա տահա կէօրմէ-եէ մէճպուր օլտու։ Պիր թագըմ Իսլամ ահալիսի վարնա Բուսֆուդ չըմէնաբֆէրինին իշլէմէյէ պաշ-լատըլընը իշլիթիքտէ, Մօսգօֆ թասալլութունան գուրթուլ-մագ իչիւն Բուսֆուդա տիւշմէյէ ճան ամթարլար ըտը. իմտի գարը գըղան չօլուգ չօճուգ, էշեա է-տավաթ հէպ սթասիօնա եըղըլըպ արապալարը մուհասէրէ իթթիլէր. վէ թրէն եօլա չըգմիշ իբէն տա-խի արապալարա ամթըլան ամթը-լանա օլուպ, չօգ դաղալար վէ սագամթըգլար տա վագի օլտու։

Մէհէմմէտ Ալի, Զարէվիչին դարշըընտա Պիելա թարաֆլա-ըընտա օլտուղու հալտէ, ասքէրի բահամ տուրտուրմայըպ, տիւ-լիւ մանօվրալար իթթիրիրտի, վէ պու մանօվրալար սէպէպինէ Բուս-լար Օսմանը ասքէրինի պաղը կէօրիւր վէ պաղը տա կէօզտէն զայպ իտէրլէր իտի. պիր կիւն ա-լէշ զաֆլէ Օսմանը, օրտույու պասաճադ զանը իլէ Զարէվիչ օր-տուսու եէրինտէն զըմբրտանմա-յըպ, պունա պէքլէր իտի։ Իշթէ

(Տէվամ)

Թարաֆընըն մուզաֆֆերիյէթինին նէթիճէսի շու օլաճադ տըր քի կէլէճէք 1879 յունվար 1 ատն ի-Թիպարէն Ամերիգա հիւքիւմէթի 100 ղուրուշլուգ գահիմէյէ պէ-տէլ 100 ղուրուշ ալթուն վէրմէյէ պաշլայաճագ, վէ տիյունը ու-մումիյէ ֆահզէրինի ալթուն իլէ թէէտիյէ իթմէյէ տէվամ իտէ-ճէք։ Ամերիգանըն տախիլի մու-հարէպէսինտէն, եանի 1861 թա-րիխինտէն պէրու հիւքիւմէթ գահիմէլերի ալթուն իլէ պաշա պաշ թէպտիլ իթմէյէ մուգթէ-տիր օրմանըշ տըր։

— Էրզրումտան 29 թըշրինի էվվէլ թարիխիյլէ Մոսգով ղազէ-թասընա հաղրլան պիր մէք-թուպ մաալինէ նազարէն, Էրզ-րումտա վէֆաթ իթմիշ օլան 14 պին Ռուս ասքերի նամինա օլա-րագ, թըշ. էվվէլին 27 սինտէ, Էրզրում Էրմէնի գապրիսթանընը-տա պիր պէյիւք հէյբէլ (արձան) ըէքզ օլունմասը միւնասիպէթիյլէ իճրայի ային օլունուպ, Մուսա բաշա վէ Ֆրանսըզ վէ Իրան գոն-սօլօսլարը վէ Էրմէնի միւթէպէ-բանը պու այինտէ հազըր պու-լունմուշլար, վէ եէվմի մէզքիւր ադշամըսը Ռուսիա գոնսօլօսու, Կրան սիւգ Միշէլին եէվմի մախ-սուսու միւնասիպէթիյլէ Էրզրում միւթէպէբանընա պիր զիաֆէթ վիրմիշ, վէ Օսմանլը մուզիգասը գոնսօլօսուն խանէսի էօնիւնտէ թէրէննիւմսազ օրմուշ տուր։

Եինէ մէզքիւր մէքթուպ, ա-թիտէքի մալիւմաթը վիրէյօր։

«Ռուս օրտուսու պիւթիւն գըշ էսնասընտա հարպ հալինտէ գա-լաճագ տըր։ Օրտույի մէզքիւր էլան 65,000 ասքերտէն իպարէթ տիր։ Խասթէլիքտէն օրտուտա վուգու պուլան թէլէֆաթըն եէ-րինի տօլտուրմագ իչուն հէր կիւն եէնի ասքէրլէր կէլիյօր։ Էլան Ռուս օրտուսու շու սուրէթլէ եէնի ասքէրլէր կէլիյօր։ Էլան Ռուս օրտուսու շու սուրէթլէ թագսիմ օլունմուշ տուր։ Գարս, Սօղանլը, Գաղիզման վէ Օլթի պէյինտէ 15,000 ասքէր վար տըր։ Կիւմրիւ (Ալէքսանտրօպօլ) գուրպինտէ 25,000 ասքէր։ Ար-տահանտա վէ Լաղիսթանտա տա-խի 25,000։ Կիւմրիւտէ պուլունան ասքէրլէր գըշը Կիւմրիւտէ վէ Թիֆ լիս իլէ Կիւմրի պէյինտէ վագը ճէլալ օղունտա վէ Երևան գուր-պինտէ կէչիրէճէք տիրլէր։

«Ռուսլար հէնուզ եէնի խթիհ-քեամաթ վէ դալէլէր ինչա իթ-մէտիլէր։ Ֆագաթ Էնքի խթիհ-քեամաթը վէ դալէլերի միւթէ-մատի քէպիր թօրլար իլէ թէճ-հիզ իտէյօրլար։ Ասքէր իդամէսի իչիւն Սօղանլը տաղընտա թաշ գըշլալար եարբլըյօր վէ սայիր ինշաաթ իճրա օլունույօր։

«Հալ պու քի, Էրմէնիսթանըն Թիւրքիա գրթասընտա իսկ, աս-քերի ճիհէթլէ իշլէր պունուն թամ ղըտաը տըր։ Էրզրում-տա էլան 3,000 գատար վէ Հասան Գալէտե տէ 200 նէֆէր ասքէր պուլունուպ, Պայազիտէ տախի իքի թապուր վար տըր։ Վէ պու-տէրէճէ զայիֆ օլան գուվվէի աս-քէրիյէնին մէվճուտու եինէ թագ-ղիլ օլունարագ, միւսթահֆըզլար խանէլէրինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

«Էրզրում հալը թէտաֆիտէ տէյիլ տիր։ Վէ եէնի պիր խաթ-թը թէտաֆի ինչասը իչիւն էօ-նիւմիւզտէքի եաղ մէվսիմինտէն եվվէլ պիր շէյէ թէչէպպիւս օ-ղունմայաճագ տըր։

«Պուրատա Էրմէնի ահալիսի, հալինտէն էրէյիճէ խօշնուտտուր։ Իթթիխազը էն զիատէ լազըմ օլան թէտպիր, էմնիեէթի ումումիյէյի մուհաֆազա իչիւն քիւլիեէթլու մըգտարտա պիր զապըթա (ժան-տարմ) գուվվէթի թէշքիլ իտուպ, էյի մաաշ վիրմէք վէ գօմանտա-լարը իչիւն Էրզրում զապըթանը թային իթմէ[illegible] տուր։ Պայազիտէ կ[illegible] վէ քեր-վանլարը կէչտրքլերի եօլ, հիչ պիր սուրէթլէ թահթը մուհա-ֆազատա տէյիլ տիր, վէ պէօյիւք պիր գուվվէթի օրմայան քէրվան-լար, օրատան կէչմէմէքտէ տիր-լեր։

«Շիմտի Էրզրումտա օտուն, էվվէլքինտէն էհվէն ֆիեաթտա տըր։»

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Խազինէի խասսա նէզարէթի, Խիւտավէնտիկեար վիլաեէթի վա-լիսի սապըգ տէվլէթլու Սայիտ բաշա հաղրէթլէրինէ,

Եանեա ճիհէթի գօմանտանլը-ղը, Էրքեանը հարպ ըէիսի օլուպ մէմուրիեէթի մախսուսէ իլէ կի-րիտտէ պուլունան տէվլէթլու Ահմէտ Մուխթար բաշա հաղ-ըէթլէրինէ,

Սելանիք ճիհէթի գօմանտան-լըղը, Մանասթըր վէ Սելանիք ճիհէթի ումումի գօմանտանը տէվ-լէթլու Ալի Սայիպ բաշա հաղ-ըէթլէրինին թահթը գօմանտա-սընտա պուլունմագ իւզրէ, տէվ-լէթլու Ահմէտ Համտի բաշա հաղ-ըէթլէրինէ,

Խիւտավէնտիկեար վիլաեէթի վալիլիյի, Շեհիր էմինի էսպագ տէվլէթլու Ղալիպ բաշա հաղ-ըէթլէրինէ,

Շուբաի տէվլէթ ազալըղը, խա-զինէի խասսա նազըրը սապըգ աթուֆէթլու Հաֆըզ Սայիտ է-ֆէնտի հաղրէթլէրինէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տուր։

Բազար վէ բազար իրթէսի պէ յինտէքի կիճէտէ, Պէյօղ-լունտա Եէնի Զարշըտան աշաղը Զուգուր Պօսթանտա խանէնին պիրիսինտէ տիյիւն օլտուղու սը-ըատա, խանէ պիրտէն պիրէ եըգըլըպ, կելին վէ կիւվէյի ու-մում հազրրուն իլէ պէրապէր խարապաթըն իչինտէ գալմըշլար, վէ եարալանալար օրմուշ իսէ տէ, վէֆիեաթ օրմամըշ տըր։

— Պէտերխան բաշաղատէնին ճէղրէ թարաֆլարընտա իգա էյ-լէտիյի շեգավէթին էօնիանիւ ալ-մագ իւզրէ 4 իւնճիւ օրտուի հիւ-մայունտան պիր մըգտար բիատէ ասքէր իլէ մըգտարը քեաֆի թօր վէ 3 ինճի օրտուի հիւմայունա մէնսուպ օլուպ, Հալէպտէ պու-լունան ֆըրգաի ասքէրիէտէն տա-իքի ալայ սիւարի կէօնտէրիլտիյի մինիլու, Գօզանտան ավտէթ իթմիշ վէ լէվազիմ տայրէսի բիասէթինէ թային պույուրուլմուշ օլան միւ-շիր Իզզէթ բաշա հաղրէթլէրի, վէ եավէրանը հաղրէթի բաուշ-ահիտէն Քեազիմ բաշա հաղրէթ-լերի իլէ Ասքիֆ բաշա վէ մախտու-մու պին պաշը Ըէֆաթ պէյ է-ֆէնտի իլէ տիկէր պաղը զապը-թան, էվվէլքի կիճէ Իզզէտին վա-բօրույլա Իսքէնտերունէ միւթէ-վէճճիհէն Ցէրսատէթտէն հա-ըէքէթ իթմիշլէր տիր։

—Ղավալիլի հարպիեէտէն նա-շի խազինէճէ իսրաճ օլունան խա-թիգրազը մէճպուրինին թահվի-լաթը ալիեէսի հէր նէ գատար հէնուզ վիրիլմէմիշ իսէ տէ, ի-պու թըշրինի սանիտէ իֆասը մէշրութ օլան պիրինճի թագսի-թի, սէնէտաթը մուվազզաթէսի իւզրինէ ասհապընա թէէտիեէ օլունմագ իւզրէ օլտուղու, թահ-գըգաթը վագրատան անլաշըլմըշ, վէ պու տախի, զէման միւսայիտ օլտուգճա խազինէնին հէր տիւ-լիւ թէահհիւտաթընը իֆայա չա-լըշմագտա իտուկինի կէօսթէրէ-ճէք մէվատան պուլունմուշ տուր։ (Վ-էֆ)

—Ցիւնեանընը էթրաֆընտա վա-գը օլան տէվր ու սէյահաթը,լա-քէսպի շէօհրէթ իտէն Սըդկի նամ ինկիլիզ վաբօրու, պու սէյահաթը իճրա իթմիշ օլան ինկիլիզ մէ-պուսան գամարաը ազասընտան Մր. Թօմաս Պրասի վէ զէվճէսինի համիլ օլարագ, ինկիլիզ տօնան-մասընը կէօրմէք իչիւն Մարմա-րա տէնիզինէ կէլմիշտիր, վէ պու կիւն տախի Ցէրսատէթ լիմա-նընա վասըլ օլաճագ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

—

ԹԷԱՏՐՈՆԱԹ.

Բաթրիգ ըիւթպէթլու Ներսէս արբազան հաղրէթլէրինէ Էրմէ-նիսթանընը պաղը թարաֆլարտան եինէ թէատրայթա տայիր պիր թագըմ բաբօրթօլար վարիտ օլ-մուշ տուր։ Էղճիւմլէ, Ցիարպէ-քիրտէն վէ Ցիվրիկտէն սօն բօս-թա իլէ կելէն ըէսմի թահրիրաթ-լար, Ֆիւրտլեր, Զէրքէսլեր վէ սայիր խաշարի կիւրուհլերինին, իճրա իթմէքլերի պիր թագըմ միւտհիշ զուլմարընը թաֆսիլա-թընը հավի պուլունույօրլար։ Էն զիատէ շիքայէթ օլունան պիր շէյ տէ շու տուր քի, հիւքիւմէ-թի մահալիեէ, ահալինին էմնի-եէթինտէն ասլա դայտ իթմէօր, վէ չօգ մահալլէրտէ, զանն իտէր-սին հիւքիւմէթ եօգ տուր կիպի, խրիսթիյան ահալիեէ հէր նէվ զուլմար իճրա օլունույօր։

—

Մարաշտան պու տէֆա Բաթրիգ ըիւթպէթլու Ներսէս Սըրբազան հաղրէթլէրինէ վարիտ օլան պիր ըէսմի թէլէկրա, Զէյթուն ահա-լիսի հագգընտա ճանիպի հիւքիւ-մէթի մահալիեէտէն բէք զիատէ շիտատէթ իւզրէ հարէքէթ օլուն-մագտա օլտուղունտան տօլայը շիքայէթ իտէյօր։ Պի սուչ էր-քէքլէր, դարբլար վէ չօճուգլար հապս օլունուպ, ամ վէ սէֆիլ պըրագըլըյօրլար, վէ եվլերինտէ գալան Զէյթունլուլարտան տախի շիտատէթլէ պիր թագըմ վերկի պագայըսը թօրլանըյօր։ Ցրնուզ էրմէնի բաբասը, պի սուչ օլտու-ղու հալտէ, ըէիսի էշգըյա օլմագ թէօհսէթիյլէ թէվզըֆ օլունուպ չըպլագ վէ էլինտէ այաղընտա գինճիր օլտուղու հալտէ։ Մարաշա կէօնտէրիլիպ հապս օլունմուշ տուր . . . . . ։ Զէրքէսլեր տա-խի, պու՝ արալըգտա պօշ սուր-մայօրլար իմիշ։

—

Աբարաանան ընկերութիւն.

Աբարաանան ընկերութիւն ի-չիւն Թիֆլիսատ իքի պին ռուպլի թօրլանըլըրընը մուգատտէմա խապէր վիրմիշ իտիք։

Ինպու իքի պին ռուպլի մէպ-լաղ պու տէֆա Ցէրսատէթ վասլ օլուպ, ընկերութիւն իտարէ հէ-եէթինէ թէսլիմ օլունտուղուն-տան, կիւն ֆիյաթըյա սաթըլըպ, պիր մըգտարը վարժապետանոց մէքթէպինէ մախսուս օրմագ իւզ-ըէ վանա կէօնտէրիլ ի՛չ տիր։

—

Սրոռանյենց վարդապետ.

Էրմէնիսթանտա պաղը մէվատ-ը մուհիմմէ հագգընտա ճրաի թահգըգաթ իչիւն, բաթրիգ ըիւթպէթլու Ներսէս սրբազան հաղրէթլէրի թարաֆընտան մէ-մուրէն օլ թարաֆա իզամ գըլըն-մըշ օլան Սրուանձտեանց Գարե-գին վարդապետ, պու տէֆա բաբօրթօսունու թագտիմ իթմէք իւզրէ Ցէրսատէթէ կէլմիշ տիր, վէ էկին առաջնորդլուղունա թա-յին օլտուղունտան, անգարիպ օլ ճանիպէ ազիմէթ իտէճէք տիր։

—

Գոմ գաֆա դէրնէպէրի

Գասպար Զերազ էֆէնտի, Գում-գարուտա վագի օլուպ էրքէք չօճուգլարա մախսուս օլան Պեղ-ճեան Մայր—վարժարան վէ գըզ չօճուգլարա մախսուս օլան Ս. Լուսաւորչեան մէքթէպլերինէ, պու տէֆա միւտիր (դեռ.) թային գըլընմըշ տըր։

—

Պէյօղ-ղէր գոռոսը.

Գումգաբու բաթրիգխանէսի-նին Զապթիեէ գաբու քեահեասը պուլունան էֆէնտի, 2—3 հաֆ-թատան պէրու մէմուրիեէթինէ տէվամ իթմէսիյինտէն, իչլերի օլան պիքէս միլլէթտաշլարըմըզ սրգընթը չէքմէքտէ օլտուգլարը մէսմուիմիզ օրմուշ տուր։

Պու զարիպ հալին սէպէպինի պիլմէմէքտէ իսէք տէ, շու մէ-մուրիեէթ, պիքէս միլլէթտաշլա-ըըմըզդն հուգուգոգ բայմալ օրմա-մագ իչիւն իհտաս օլունտուղուն-տան, էֆէնտիի միւմանիլէյհ իս-թիֆա իթմէմիշ վէ ազ օլունմամըշ օլտուղու հալտէ, էկէր մէմուրիյէ-թինէ Դէվամ իթմէմէսինին պիր սէպէպի վար իսէ, պու հալին ի-ճապընա պագմագ, ֆաղ. ժողո-վուն վազիֆէսի տիր տէյի զանն իտէրիզ։

—

. . . Էֆէնտի.

Ցառաջիկայ կիւրակէ օրը Ամեն. Խրիմեան Սրբազան Թաղիս Երի-տասարդաց խնդրանօք հրաւիր-ուած է Ս. Պատարագ մատուցա-նել յեկեղեցւոյ Սրբոյն Նիկողա-յոսի. կը խնդրեմք հաճեցէք ծա-նուցանել զայս ձեր պատուական թերթով, Ի գիտութիւն բարե-պաշտ ժողովրդեան։

Ի դիմաց Թաղ. խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Խաչիկ Վարդանեան. Մերվէռ Մելիք-Նէգոն.
1878 Նոյեմբեր 13
Ի Կ. Պոլիս
Թօք գաբու.

ԻԼԱՆԱԹ

—

Ցօգթէօր Ցատրբեան, Պէյօղ-լունտա Թագսիմտէ Ցովհան Ոս-կէբերան քիլիսէսինին աշաղը-սընտա Թալրա պաշընտա վագը 29 նումէրօրու խանէսինտէ հէր սապահ վէ ագշամ հաղրը օրտու-ղունու, վէ սալը կիւնէրի էօյլէ-տէն սօնրա խասթալարը մէճճա-նէն գապուլ ելլէեէճէկինի իլան իտէր։

Տէֆա բազար իրթէսի վէ ճու-մա կիւնէրի, Բանկալթատէ Ի-ճատիեէ սօգաղընտա Ցէմիեան Մ. Ժօղէֆին 43 նումէրօրու էճ-ղախանէսինին գարշըսընտաքի էվ-տէ, բազար իրթէսի կիւնէրի հէ-քիմլիք վէ լավութալրդ իչիւն խասթալարը մուայեէնէ իտէճէկի կիպի, ճիւմա կիւնէրի տախի էօյլէտէն սօնրա ֆագիրլերի մէճ-ճանէն գապուլ իտէճէք տիր։ Սա-յըը վագրթ Ցօգթօրը մուսայի-լէյհին բանկալթի ճիվարընտա ա-բանըտրըլընտա, մէզքիւր էճզա-խանէտէն սիվալ օրունմասը։

10—7

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՕՐԱՑՈՑՑ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

ԵՒ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՔ ՕԴՈՑ

1879

ՑՕՐԻՆԵԱԼ

Ի Մոսքուա Ցուլէյեանէ

—

(Պունուն համառօտու տախի վար տըր։)

Ալթընճը տայրէեէ մախսուս սերկիլերտէն 101 նումէրօրու պիր վէ 126 նումէրօրու պիր, քի իքի գըթա սերկի սահիպի թարաֆընտան զայ իտիլմիշ օլտուղունտան հէր քիմ պուլուր իսէ, տայրէի մէզքիւրէ մուհասէպէսինէ կէ-թիրմէլերի վէ թարիխի իլանտան սօնրա հիւքմիւ օրմայաճայը իլան օլունուր։ Ալիընճը դայրէ

7 Ռըշ. ամի, 94. Հոհաննէսի.

4—4

Սահիպ էմրէյը
ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

ՄԱԹՌԱՑԸ ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԵՌԱՐ
Պոլիս Ալ Հոգոսի Ն՝. 8.

ՍԱՐՍԱՖԻՃԷ

—

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

—

Լօնտրա, 27 Թըշրինի Լսանի

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	96 1/16
Օսմ. էսհամը աչըլը	11 5/16
» » գաբանը	11 5/16
Իսթիգրազ 65	14 3/4
» 69	14 1/2
» 71	53 3/4
» 72	21 1/2
» 73	12 1/2
Օսմանլը պանդասը	8 7/8
Ռուսիա իսթիգրազը	82 5/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վասէ	-

—

Բարիզ, 27 Թըշրինի սանի

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	78–82 1/2
» » 5	112–20
Օսմ. էսհամը աչըլը	11–50
» » գաբանը	11–35
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	75–
» 69	73–75
» 73	66–25
Օսմանլը պանդասը	470–
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	44–75
Իթալիա էսհամը	74–95
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վասէ	25–28

—

Վիէննա, 27 Թըշրինի սանի

Անգիօ Ֆիորին	100– 5
Ռումէլի չըմէնտրֆէրի	20–75

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

—

Էսհ. ում. տիւն ազ. գաբ.	12–22
Պու սապահ 16 Թըշ. սա. աչըլ.	12–16
Իսթիգ. 63 (Մութօն) 6 % Ֆ.	69–
» 65 » 6 % Ֆ.	72–
» 69 (Բինար) 6	69–
» 72 (Պոն տիւ Թրէզօր)	21–
» 73 6 % Ֆ.	61–
Ռումէլի չըմէնտրֆէր 3	44–50
Ագճէ ֆայիզի %	10–

—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	5–
Ցատամպօլ պանդասը	6–10
Ցօսիէթէ ժէնէրալ	4–20
Թրամվայ	1–50

—

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշան	Ղշ. Փր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	107–10
Մէթալիք »	120–
Պագըր »	179–
Գայմէ »	354–20
Ինկիլիզ լիրասը	109–16
Ֆրանսըզ ալթունու	87–20
Բօղ	89–30
Գրիսիից ալթունու	51–10